

در گفت‌وگوی مداحان هیئات دانشجویی با «فرهیختگان» مطرح شد

توأم دیدن عقل واحساس: ویژگی مداحی در هیئات دانشجویی

زهرار مافزانی

خبرنگار گروه دانشگاه

عزای امام حسین(ع) که برپا می‌شود، هیئات مختلف محفل اصلی گرد همایی عزاداران تلقی می‌شوند. هیئاتی که برخی از آنها به مداحان‌شان شهره‌اند. هیئاتی که تعدادشان آنقدر زیاد نیست که در هر منطقه‌ای برپا شوند. در این میان هیئات دانشجویی همیشه مقصد بخش قابل توجهی از مردم عادی بوده‌اند. این هیئات به دلیل ماهیتی که دارند، عموماً اشعاری که توسط مداحان آنها خوانده می‌شود، در کنار بعد حماسی و احساسی که دارد، نگاه‌ها را به یک موضوع خاص اجتماعی و سیاسی جلب می‌کنند. اتفاقی که باعث می‌شود

تا در آنها هم شور حسینی و هم شعور حسینی وجود داشته باشد. شاهد مثال این موضوع را می‌توان میثم مطیعی دانست که در اواسط دهه ۹۰ از دل هیأت میثاق با شهدای دانشگاه امام صادق(ع) برای عموم مردم شناخته شد. اشعاری که از دل هیئات دانشجویی و متناسب با موضوعات مختلف بیرون می‌آید، بعضاً تا مدت‌ها در افکار عمومی باقی می‌ماند. هر اندازه که حضور در این هیئات برای دانشگاهیان و مردم عادی با استقبال همراه است، اما کار برای مداحان سخت خواهد بود. در این گزارش به سراغ مداحان برخی هیئات دانشجویی رفتیم تا برآیمان از وجه تمایز این هیئات، چگونگی انتخاب اشعار و چرایی اقبال مردم به این هیئات بگویند که در ادامه می‌خوانید.

مداح هیأت محبان اهل بیت^ع دانشگاه شهید چمران اهواز:

وجه تمایز هیئات دانشجویی با دیگر هیئات‌ها

در محتوای اشعار مداحان است

سیدسپهیل موسوی، مداح هیأت محبان اهل بیت(ع) دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه اسامال بعد از دوسال هیئات دانشجویی دوباره میزبان عزاداران هستند و از این بابت شاهد اتفاق مهمی در سطح دانشگاه‌ها هستیم، گفت: «با توجه به اینکه مستمعان این نوع هیئات‌ها یا عضو هیأت علمی هستند یا دانشجو محسوب می‌شوند، قطعاً یکی از ویژگی‌های مهم‌شان اهل علم و به‌روز بودن‌شان است، به همین دلیل نمی‌توان با آنها همانند مردم عادی برخورد کرد، او ادامه داد: «اشعار هیئات دانشجویی عمدتاً با توجه به فضای اتفاقات روز است. همین مساله باعث شده اسامال شعار واحدی را برای هیئات دانشجویی تحت عنوان «موجیم و وصل ما از خود بریدن است، انتخاب کنیم. در همین راستا قرار است اشعاری را انتخاب کنیم که هم فهم‌شعری، هم محتوایی و هم پرداخت علمی به موضوعات داشته باشد. از این‌رو در نظر داریم تا اسامال به این مساله بپردازیم که استراتژی امام حسین(ع) در کربلا چه بوده است. مداح هیأت محبان اهل بیت(ع) دانشگاه شهید چمران اهواز در همین زمینه افزود: «تا امروز به این مساله پرداخته نشده که استراتژی امام حسین(ع) برای رفتن به کربلا چه بوده است؟ چرا که در طول مسیر حرکت امام از مکه به کربلا هیچ‌کس نتوانست این مسیر را پیدا کند، از این‌رو می‌خواهیم به این مساله به‌صورت علمی و در قالب شعر بپردازیم.» موسوی تأکید کرد: «اشعارمان هم محتوای علمی و هم معنوی دارد و وجه تمایز دیگر آن اینکه متناسب با فضای امروز است. اساس هیئات دانشجویی در وهله اول معنویت، دوم علم و سوم نیز محتواست. یعنی هر کدام از مستمعان این هیئات در آینده مسئولیتی را در جامعه برعهده می‌گیرند و می‌توانند در جایگاه خود تأثیرگذاری داشته باشند. همیشه معتقدم بپرق امام حسین(ع) و انقلاب در آینده به دست دانشجویانی است که از دل هیئات دانشجویی به مسئولیت‌های مهمی در کشور می‌رسند، او تصریح کرد: «به دلیل ویژگی‌هایی که خاص هیئات دانشجویی است، باید دیدگاه نسبت به آنها در مقایسه با دیگر هیئات‌های عزاداری متفاوت باشد. یعنی فردی که در این هیأت حضور پیدا می‌کند، خودش به نوعی مداح است، البته نه مداحی که روضه و مصیبت را بگوید، بلکه شخصی دانشجو فردی است که نسبت به اتفاقات جامعه‌اش مطالبه‌گری می‌کند و این موضوع مهمی است.» مداح هیأت محبان اهل بیت(ع) دانشگاه شهید چمران اهواز با بیان اینکه مستمع هیئات دانشجویی با خوراک فکری‌ای که از این هیئات‌ها می‌گیرد، اقدام به مطالبه‌گری می‌کند، افزود: «طبیعی است که در چنین شرایطی خود دانشجو در آینده مدح‌کننده وضع موجود جامعه می‌شود؛ به همین دلیل به هیئات‌های دانشجویی بسیار امیدوار هستم که می‌توانند جریان مطالبه‌گری را در کشور نسبت به مسائل مختلف ایجاد کنند. به عبارت دیگر این هیئات‌ها شور و شعور حسینی را توأم با هم داشته و در موضوعات مختلف نیز همراه جامعه هستند.» موسوی بیان داشت: «می‌توان از دل هیئات‌های دانشجویی چند صد مداح مانند میثم مطیعی و سید محمود علوی را به جامعه معرفی کرد، اما این بدان شرط است که برای انتخاب این نوع مداحان صرفاً به دنبال صدای آنها نباشیم. بلکه باید علم و دیدگاه‌های نسبت به موضوعات مختلف را هم مدنظر قرار داد. اگر این مهم را اصل قرار دهیم، حتماً هیئات‌های دانشجویی از ویژگی خوبی برای تربیت و معرفی مداحان جوان به جامعه برخوردار هستند. اما اگر بنا باشد صرفاً صدای خوب یک فرد ملاک انتخاب او به عنوان مداح قرار بگیرد، کار به جایی نخواهد رسید، او با تأکید بر اینکه تفاوت هیئات‌های دانشجویی با دیگر هیئات‌های عزاداری، محتوایی است که از طریق مداحی ارائه می‌شود، اظهار داشت: «مستمع در این هیئات‌ها همیشه به دنبال محتوای علمی و مدقن به‌روز است و در صورتی که مداحی چنین ویژگی‌هایی داشته باشد، مخاطب جذب آن خواهد شد. وجه تمایز این هیئات‌ها و دیگر هیئات‌هایی که در کشور وجود دارد، همان خوراک است که به جامعه منتقل می‌کند، مولفه‌ای که باعث می‌شود مردم عادی نیز جذب هیئات دانشجویی شوند. امیدواریم این مهم که امروز باعث تمایز هیئات‌های دانشجویی شده در آینده نیز با توجه به ویژگی‌های نسل دانشجو تداوم داشته باشد و تقویت شود.»

محمد حسین بادکوبه، مداح هیأت بقیه‌الله الاعظم دانشگاهیان استان مرکزی با تأکید بر اینکه هیأت باید تلفیقی از عقل و احساس باشد و اینطور نیست که فقط بعد احساسی در آن وجود داشته باشد، گفت: «تفاوتی که در هیئات‌های دانشجویی به نسبت دیگر هیئات‌های عزاداری می‌بینیم، این است که وجه عقلانیت آن باید با ترکیب جذاب‌تری همراه باشد تا از این طریق بتوان پیام‌های سنگین‌تر و خاص‌تری را به مخاطبان این نوع هیئات‌ها منتقل کرد. یعنی مداحی‌ای که در این هیئات‌ها اجرایی شود باید در سطح ترازترین مداحی‌های ممکن اجرا شود تا بتواند به عنوان الگوبرای دیگر هیئات‌ها تلقی شود.» او با اشاره به تغییراتی که امسال برای تغییر ریل‌گذاری مداحی در هیئات‌های دانشجویی صورت گرفته است، اظهار داشت: «در یک سال اخیر شبکه‌ای از مداحان هیئات‌های دانشجویی در کشور تشکیل شده که بتواند زمینه را برای انجام کارهای هماهنگ نسبت به گذشته فراهم کند. هر چند قبل از راه‌اندازی این شبکه، هر مداحی خودش اقدام به انتخاب شعری می‌کرد، اما اخیراً به دلیل مساله جریان‌سازی که به آن معتقدیم باید هیئات‌های دانشجویی به یک جریان تبدیل شده و اثرگذاری موثری در جامعه داشته باشند، تلاش شده تا کارها به‌صورت مشترک انجام شود.» مداح هیأت بقیه‌الله الاعظم دانشگاهیان استان مرکزی در همین زمینه افزود: «این شبکه بستری را فراهم می‌کند تا مداحی در هیئات‌های دانشجویی به‌صورت نسبتاً هماهنگ انجام شود، البته هنوز ظهور و بروز تأثیر این شبکه را در جامعه نمی‌بینیم؛ چرا که تأثیرگذاری آن کار بلندمدتی است، اما قطعاً تا پنج سال آینده می‌توان میوه آن را چید و حتماً می‌تواند نقش سازنده‌ای داشته باشد.» بادکوبه با تأکید بر اینکه شهید بهشتی می‌گوید دانشجو مودن جامعه به شمار می‌رود، تصریح کرد: «مردم ما نیز اهل نماز و عبادت هستند، قطعاً وقتی مودن اذان می‌گویند، مردم به او روی می‌آورند و همین مولفه برای مداحان هیئات دانشجویی نیز صادق است. یعنی وقتی مداحی در یکی از این هیئات‌ها شعری را می‌خواند

مداح هیأت بقیه‌الله الاعظم دانشگاهیان استان مرکزی:

اشعار هیأت‌های دانشجویی ناظر بر یک موضوع خاص اجتماعی است

احساسی، بعد توجه به مسائل روز را هم در خود دارد، شاهد بازخورد‌های قابل توجه نسبت به آن هستیم.» مداح هیأت بقیه‌الله الاعظم دانشگاهیان استان مرکزی تصریح کرد: «امروز شاهد آن هستیم که اکثر مداحانی که خاستگاه آنها هیئات‌های دانشجویی بوده، جزء مداحان به اصطلاح کاملی به شمار می‌روند. اولین نکته‌ای که وقتی اسم یک مداح هیئات دانشجویی به میان می‌آید، به ذهن‌ها خطور می‌کند نیز عقلانیت اوست و این مساله هم به دلیل فضای این هیئات‌ها و همچنین ویژگی‌های خود قشر دانشجویان است.» بادکوبه با بیان اینکه استقبال یا عدم استقبال از یک مداحی سلیقه‌ای است و به دلایل مختلف از جمله حال‌وهوای مستمع بستگی دارد، بیان داشت: «به‌طور کلی اشعاری که اجتماعی بوده و متناسب با شرایط روز هستند، مورد استقبال قرار می‌گیرند و اشعار اسامال هیأت‌مان نیز از آنجایی که متناسب با صحبت‌های یک سال اخیر مقام معظم‌رهبری در موضوعات مختلف بوده، با اقبال خوبی همراه شده است.» او تصریح کرد: «شخصاً از کودکی در هیاتی در شهرمان بزرگ‌شده‌ام که جزء هیئات‌های انقلابی کشور به شمار می‌رود و مداحی آن نیز برعهده مسعود پیرایش است که به مسائل روز اهمیت می‌دهد، حضور در چنین هیاتی باعث شده قبل از دانشجوی بودن با روحیه توجه به مسائل روز و بیان کردن آن در مداحی‌ها آشنا شوم.» مداح هیأت بقیه‌الله الاعظم دانشگاهیان استان مرکزی در پایان به تغییر محل برگزاری مراسم عزاداری اشاره و خاطرنشان کرد: «تا قبل از آغاز محرم قرار بود مراسم هیأت‌مان در دانشگاه اراک برگزار شود، اما به دلیل هشدارهایی که از سوی سازمان هواشناسی داشتیم، محل برگزاری مراسم را به دانشگاه فرهنگیان منتقل کردیم و برای اسامال نیز اشعاری را انتخاب کرده‌ایم که تلفیقی از عاطفه و عقلانیت است. شخصاً تلاشم این بود تا مخاطبی که در هیأت‌ها می‌آید یک منظومه فکری دریافت کند. به عبارت دیگر وقتی مراسم عزاداری تمام می‌شود مخاطب به بخشی از معضلات اجتماعی حساس تر شده باشد.»

مداح هیأت سیدالشهدای دانشگاه فردوسی مشهد:

انتخاب شعر برای مخاطب هیأت‌های دانشجویی کار آسانی نیست

روشنی را به مخاطب بدهد.» مداح هیأت سیدالشهدای دانشگاه فردوسی مشهد تصریح کرد: «خوشبختانه اسامال، اولین سالی است که هیئات دانشجویی رنگ و بوی تشکیلاتی بیشتری به خود گرفته‌اند و پیش‌زمینه ثابتی برای مداحان این هیئات‌ها در نظر گرفته شده است. یعنی شاهد هماهنگی بیشتر بین هیئات‌ها و مداحان دانشجویی هستیم که می‌تواند اتفاقات خوبی را در سطح دانشگاه‌ها رقم بزند.» جلیلی با اشاره به وجه تمایز هیئات دانشجویی با دیگر هیئات‌های عزاداری تصریح کرد: «مخاطب آنها اصلی‌ترین تفاوت میان هیئات‌هاست. افرادی که در مراسم‌های عزاداری داخل دانشگاه‌ها شرکت می‌کنند، عموماً سطح علمی بالاتری دارند و همین مولفه کار را برای مداحان سخت‌تر می‌کند. یعنی باید اشعاری انتخاب شود که در کنار

سیدحسین جلیلی، مداح هیأت سیدالشهدای دانشگاه فردوسی مشهد گفت: «فضای دانشگاه، فضای نخگانی به‌شمار می‌رود و بالطبع افرادی که در هیئات دانشجویی نیز حضور پیدا می‌کنند، عمدتاً تحصیل‌کرده هستند و همین مساله از یک سو کار را برای مداحان سخت و از سوی دیگر نیز باعث تقویت آنها می‌شود. یعنی مداح باید در انتخاب شعر دقت بیشتری داشته باشد و اشعاری را انتخاب کند که از حیث تاریخی دارای اعتبار باشد. همچنین برای روضه هم باید از مقالی استفاده کند که معتبر باشد، او با بیان اینکه مداحان هیئات دانشجویی نمی‌توانند صرفاً به تقلید از دیگر مداحان به خواندن اشعار بپردازند، تصریح کرد: «مداح باید خودش به اندازه کافی در حوزه کاری‌اش مطالعه داشته باشد که اگر سوالی از او پرسیده شد، بتواند پاسخ‌های

طرح ضیافت دانشجویی «حامیم» ویژه دانشجویان بین‌الملل اجرا می‌شود

سیدمجید سیدقریشی، مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه علوم پزشکی تهران با اشاره به اهداف اجرایی طرح ضیافت اندیشه دانشجویی (حامیم) به همت نهاد نمایندگی مقام معظم‌رهبری در دانشگاه علوم پزشکی تهران، گفت: «باعث افتخار ماست که در قالب این فضا در خدمت دانشجویان بین‌الملل دانشگاه خواهیم بود.» وی افزود: «با توجه به اهمیت بیانیه گام دوم توسط مقام معظم‌رهبری (مدظله‌العالی) برنامه‌های مختلف این طرح با محوریت بیانیه گام دوم طراحی شده و هدف کلان این برنامه‌ها نیز ترویج آرمان، ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی طلوع خورشید ولایت عظمی تعیین شده است.»

وی گفت: «این طرح به مدت دو هفته و به‌صورت حضوری و مجازی اجرا می‌شود. حدود ۸۰ دانشجو ثبت‌نام کرده و در طرح حاضر خواهند بود. همچنین با توجه به برنامه‌ریزی‌های انجام گرفته دانشجویان حاضر در طرح قادر به گذراندن چهار واحد دانشگاهی مربوط به دروس معارف خود خواهند بود.»

اعلام نتایج اولیه ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات در سال ۱۴۰۰

نتایج اولیه ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات در سال ۱۴۰۰ در پرتال نشریات علمی وزارت علوم اعلام شد. رئیس گروه نشریات علمی وزارت علوم، نشریات ارزیابی‌شده می‌توانند تا پایان مردادماه اعتراضات خود را نسبت به رتبه‌بندی اعلام‌شده به کمیسیون نشریات علمی اعلام کنند. نتایج نهایی ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات در سال ۱۴۰۰، اول شهریورماه سال جاری اطلاع‌رسانی خواهد شد. آیین‌نامه نشریات علمی اردیبهشت‌ماه سال ۱۳۹۸، با هدف نظارت و ارتقای کیفی و استانداردهای نشریات علمی، کمک به حضور نشریات علمی در نمایه‌های بین‌المللی، افزایش نقش نشریات در ارتقای بهره‌وری و کاربردی شدن دستاوردهای پژوهشی کشور و افزایش رقابت سازنده میان نشریات در راستای بهبود کیفیت انتشارات علمی تصویب شد. پیرو ابلاغ این آیین‌نامه، شیوه‌نامه ارزیابی و رتبه‌بندی نشریات نیز شهریورماه ۱۳۹۸ ابلاغ شد و براساس آن نشریات علمی به‌صورت سالانه و براساس معیارهای تعیین‌شده ارزیابی می‌شوند.

تشکیل کلاس‌های اختصاصی معارف ویژه دانشجویان خارجی

مصطفی رستمی با اشاره به بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌های داخل کشور گفت: «در سال‌های اخیر آمار پذیرش دانشجویان بین‌المللی در داخل کشور بسیار بالا رفته، هدف گذاری مجموعه نظام آموزش عالی نیز این است که باید در پذیرش دانشجویان بین‌المللی در منطقه اول باشیم.» وی ادامه داد: «اقتضای بین‌المللی‌سازی دانشگاه‌ها در بحث دانشجویان خارجی ایجاب می‌کند که ما هم در متن کتاب‌های درسی و هم فضاهای آموزشی و فرهنگی و پژوهشی این دانشجویان، لوازم ضروری برای یک دانشگاه دارای شایستگی پذیرش دانشجوی خارجی را ایجاد کنیم.» رئیس نهاد نمایندگی رهبری در دانشگاه‌ها گفت: «مقرر شده است که متناسب با نیازهای دانشجویان خارجی و زیست‌بوم آنها یعنی پذیرفته‌شدگان از کشورهای اسلامی و غیراسلامی و همچنین میزان آشنایی قبلی آنها با معارف اسلامی، یعنی بحث‌های اندیشه اسلامی، تاریخ اسلام، تاریخ امامت، انقلاب اسلامی، و اخلاق اسلام، کتاب‌های شایسته و قابل ارائه تدوین شود.» وی افزود: «در حال حاضر کلاس‌های اختصاصی دانشجویان خارجی در دروس معارف در تهران شروع شده و به تدریج به‌صورت کشوری اجرا خواهد شد.»